

Λεξ. Δημητρ.: Τὰ πράγματα μοῦ ἤρθαν ἀριστερά. Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. ἀνάποδα 10.

ἀριστερός ἐπίθ. κοιν. ἀριστερός βόρ. ἰδιώμ. ἀλίστερός Κύπρ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀριστερός. Ὁ τύπ. ἀλίστερός, δι' ὃν ἰδ. ἀριστερά, καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1,606 (ἐκδ. RDawkins) «μανίκιν ἀλίστερόν».

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὸ ἀριστερόν μέρος, εὐώνυμος κοιν.: Ἀριστερὸ πόδι - χέρι κττ. Ἀριστερὸ ἄφτι - μάτι κττ. Ἀριστερὸς δρόμος. Ἀριστερὸ σπίτι. Ἀριστερὴ πόρτα. Ἀριστερὸς ψάλτης (ὁ ψάλλον ἐν τῷ ἀριστερῷ χορῷ τοῦ ναοῦ) κοιν. Ἀντίθ. δεξιός. 2) Ὁ μεταχειριζόμενος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ἐπαρίστερος πολλαχ.: Εἶναι ἀριστερός. Συνών. ἀδέξις, ζερβοκούταλος, ζερβός, ζερβοχέρης, ἀντίθ. δεξιός. 3) Ὁ σκοπεύων διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ καὶ στηρίζων τὸ ὄπλον συνήθως ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ ὤμου Προπ. (Κύζ.)

Β) Οὐσ. 1) Ἀρμένιος (ὡς σχηματίζων ἐν τῇ προσευχῇ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦ στήθους) Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ.ά.) 2) Τὸ οὐδ. ἀριστερό, καπνὸς δευτέρας ποιότητος ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τῆς πρώτης λεγόμενον δεξι (ἡ σημ. αὕτη ἐγεννήθη ἐκ τῆς συνηθείας τῶν εἰδικῶν ἐργατῶν τῆς διαλογῆς τῶν φύλλων τοῦ καπνοῦ νὰ τοποθετοῦν τὰ μὲν τῆς πρώτης ποιότητος εἰς τὰ δεξιὰ αὐτῶν, τὰ δὲ τῆς δευτέρας πρὸς τὰ ἀριστερά) Στερελλ. (Ἀγρίν.)

***ἄριστο** τό, ἄριστε Τσακων. ἄρεστε Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἄριστον.

1) Τὸ γεῦμα τῆς μεσημβρίας: Ὅσο' ἐκατοσάκαμε τὸν ἄριστε (μόλις ἐκαθίσαμε εἰς τὸ ἄριστον). 2) Μεσημβρία: Ἐκί φερτέ ὁ ἄριστε (εἶχε ἔλθει ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ).

ἀριστοκράτης ὁ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. *aristocrate*, ὅπερ ἐσχηματίσθη ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς κατὰ τὸ δημοκράτης - *démocrate*. Πβ. καὶ μεταγν. ἀριστοκράτης παρὰ Liddell - Scott - Jones.

Ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν ἕνεκα πλούτου, μορφώσεως κττ.: Εἶναι κύριος καθὼς πρέπει, ἀριστοκράτης μὲ τὰ ὅλα του. Γυναῖκα ἀριστοκράτισσα.

ἀριστοκρατία ἡ, λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀριστοκρατίας. Πβ. καὶ τὸ ἀρχ. ἀριστοκρατία.

Ἡ ἀνωτέρα κοινωνικὴ τάξις: Κάθομαι μέσ' ἑς τὴν ἀριστοκρατία (ἐν συνοικίᾳ ἀριστοκρατῶν). Ὅλο μὲ ἀριστοκρατία ἔχει νὰ κάνῃ (ἔχει σχέσεις διαρκῶς μὲ ἀνθρώπους τῆς ἀριστοκρατίας). Γαλαζόαιμη ἀριστοκρατία.

ἀριστοκρατικὰ ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀριστοκρατικός.

Κατὰ τὸν τρόπον ἢ τὰς συνηθείας τῶν ἀριστοκρατῶν: Ζῶ ἀριστοκρατικὰ (πλουσίως, μεγαλοπρεπῶς).

ἀριστοκρατικός ἐπίθ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀριστοκρατία. Εἰς τὸν σχηματισμὸν τοῦ ἐπίθ. συνέβαλε καὶ τὸ Γαλλ. *aristocratique*. Πβ. καὶ τὸ ἀρχ. ἀριστοκρατικός.

Ὁ ἀνήκων εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν, τὴν ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν: Κόσμος ἀριστοκρατικός. Οἰκογένεια ἀριστοκρατική. Συνοικία ἀριστοκρατική. Σπίτι ἀριστοκρατικό. Τρόποι ἀριστοκρατικοί (τρόποι εὐγενοῦς συμπεριφορᾶς).

ἄριστος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄριστος.

1) Καλὸς εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν λόγ. σύνηθ.: Ἄριστος ἄνθρωπος - μαθητής - φίλος κττ. 2) Οὐσ., ὁ ἀστὴρ ἑσπερος (ὡς λαμπρότατος πάντων τῶν ἀστέρων) Σῦρ.

ἀριστοῦχος ὁ, λόγ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἄριστα καὶ τοῦ ρ. ἔχω.

Ὁ ἔχων βαθμὸν ἄριστα (ἰδ. λ.): Ὁ δεῖνα εἶναι ἀριστοῦχος τῆς φιλολογίας - τῆς ἱατρικῆς.

***ἀριστῶ**, ἀριστοῦ Τσακων.

Τὸ ἀρχ. ἀριστῶ.

Γευματίζω: Νὰ μόλετε ταχεῖα τὸν Ἀγίε Γιάννη νὰ ἀρστώμε ὁπὰ (νὰ ἔλθετε αὔριον εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην νὰ γευματίσωμεν ἐκεῖ).

ἀρίτης ὁ, Ζάκ. ἀρίτης - παρίτης Χίος ἀρίτ'ς - παρίτ'ς Σάμ. ἀρίτης - σπορίτης Κεφαλλ. ἀρίτης - σπουρίτης Κεφαλλ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ἡ ἀγνώστου σημ. λέξις εὐχρηστεῖ 1) Ἐν παιδιᾷ Σάμ. καὶ Χίου ἡ ὁποία παίζεται ἐν Σάμ. ὡς ἐξῆς: Εἰς τῶν παικτῶν φέρων τὸ ὄνομα ἀρίτης - παρίτης στέκει ἀπέναντι τῶν εἰς ἀρκετὴν ἀπόστασιν κατὰ σειρὰν ἱσταμένων παικτῶν φερόντων ὀνόματα διαφόρων δένδρων, ὅλον ἐλαίας, κυπαρίσσου, συκῆς κττ., καὶ φωνάζει: ποῦ κάθισ' οὐ ἀρίτ'ς - παρίτ'ς; καὶ ἀποκρίνεται ὁ ἴδιος: κάθισ' ἀπ'κάτ' ἑς τ'ν ἱλαιά, κάθισ' ἀπ'κάτ' ἑς τ'ν ἀμυγδαλέα κτλ. Ἐὰν ὁ φέρων τὸ ὄνομα τῆς ἐλαίας ἢ τῆς ἀμυγδαλέας ἢ ἄλλου δένδρου προφθάσῃ ν' ἀποκριθῇ λέγων: δὲν κάθισ' ἀπ'κάτ' ἑς τ'ν ἱλαιά ἢ ἑς τ'ν ἀμυγδαλέα, κάθισ' ἀπ'κάτ' ἑς τὴν καρ'δεά κτλ., ἀπαλλάσσεται τῆς τιμωρίας, ἄλλως μελανώνεται ἐπὶ τοῦ μετώπου. Καθόλου δὲ ὁ ἀκούσας τὸ ὄνομά του καὶ μὴ προσέξας ἢ μὴ προφθάσας νὰ ἀπαντήσῃ ὡς ἀνωτέρω μελανώνεται.

2) Ἐν τροπικαῖς φρ. ἐπὶ πραγμάτων παραλόγων ἐν γένει Κεφαλλ.: Ὅσο κι ἂν σοῦ λένε, ἐσὺ ἀρίτης - σπουρίτης (ἐπὶ ἀνοήτου ἐπιμονῆς). Θὰ παίξουμε τὸν ἀρίτη - σπουρίτη, ὅταν ἄλλα σοῦ λέω κι ἄλλα κάνῃς (ἐπὶ διαγωγῆς ἀναρμόστου). Ἐπῆρε τὸ δρόμο καὶ πάει ἀρίτη - σπουρίτη (ἐπὶ πορείας πλάνητος). 3) Ἐν ἐξορκισμῷ κατὰ τῶν σπουργιτῶν διὰ νὰ μὴ πηγαίνουν εἰς τοὺς σιτοφόρους ἀγροὺς Ζάκ.: Ἀποδένω τὸν σπουργίτη, τὸν ἀρίτη, τὸν κοκκινοποδαρίτη.

ἀριῶνας ὁ, Εὐβ. (Στρόπον.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀριᾶ καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ὠνας.

Τόπος ἀρίων δρυῶν.

ἄρκα ἡ, Κρήτ.

Τὸ μεσν. οὐσ. ἄρκα, ὃ ἐκ τοῦ Λατίν. *arca* = λάρναξ, κιβωτός, νεκροθήκη.

Τάφος.

ἀρκάδα ἡ, (I) Σῦρ.

Ἐκ τοῦ Λατίν. *arca* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. - ἄδα (II).

Κοφίνι.

ἀρκάδα ἡ, (II) Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἀγνώστου ἐτύμου.

Ὁρισμένη λωρὶς τοῦ κυρίου γυναικείου φορέματος, τῆς φούστας, ἡ ὁποία καλεῖται σάρκα καὶ ἀποτελεῖται ἐξ ἐπτὰ τοιούτων συνερραμένων λωρίδων διαφόρως ὀνομαζομένων.

ἀρκαδάκι τό, Σῦρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀρκάδα (I).

Μικρὸς κόφινος. Συνών. κοφινάκι.

